

O B S A H

10 důvodů, proč studovat problémy Evropské unie	6
Oddíl 1 - Vznik a vývoj Evropské unie	
Kap. 1. Evropská unie a její členské státy	9
1.1 Celková charakteristika Evropské unie, 1.2 Postavení členských států v Evropské unii, 1.3 Přidružení zámořských zemí a území k EU	
Kap. 2. Proces formování Evropské unie	16
2.1 Geneze Evropských společenství, 2.2 Postupné prohlubování integrace v Evropských společenstvích	
Kap. 3. Projekt Evropské unie a jeho realizace	22
3.1 Vytvoření Evropské unie, 3.2 Ekonomický program integrace, 3.3 Občanství Unie, 3.4 Spolupráce v oblasti justice a vnitřních věcí, 3.5 Charta základních práv Evropské unie	
Oddíl 2 - Právní a institucionální zajištění integrace	
Kap. 4. Právní základy Evropské unie	31
4.1 Charakter a principy komunitárního práva, 4.2 Rysy komunitárního práva, 4.3 Subjekty komunitárního práva, 4.4 Systém rozhodovacích dokumentů	
Kap. 5. Orgány EU	36
5.1 Některé rysy institucionálního systému EU, 5.2 Evropská rada, 5.3 Rada Evropské unie, 5.4 Evropská komise, 5.5 Evropský parlament, 5.6 Evropský soudní dvůr, 5.7 Další orgány a instituce EU, 5.8 Postavení a úloha mezivládních konferencí	
Kap. 6. Procedurální mechanismy v EU	45
Kap. 7. Financování integračních aktivit v EU	47
7.1 Koncepce rozpočtové politiky EU, 7.2 Rozpočtový výhled, 7.3 Tvorba, projednávání a schvalování rozpočtu, 7.4 Rozpočtové příjmy, 7.5 Rozpočtové výdaje	
Oddíl 3 - Jednotný vnitřní trh EU a jeho fungování	
Kap. 8. Integrovaný trh zboží	53
8.1 Volný pohyb zboží v celní unii, 8.2 Účinky volného obchodu v celní unii, 8.3 Jednotný vnitřní trh zboží v EU, 8.4 Společná obchodní politika, 8.5 Postavení třetích na trzích Unie, 8.6 Antidumpingová politika EU	
Kap. 9. Integrovaný agrární trh zemí EU	59
9.1 Principy a cíle integrace v zemědělství EU, 9.2 Zvláštnosti fungování společného agrárního trhu Unie, 9.3 Financování společné zemědělské politiky, 9.4 Reformní tendenze v zemědělské politice EU, 9.5 Zemědělská politika Unie a nové čl. státy	
Kap. 10. Integrovaný trh práce a volný pohyb osob	69
10.1 Postupné vytváření integrovaného trhu práce, 10.2 Legální a nelegální migrace, 10.3 Doplnění volného pohybu pracovních sil volným pohybem osob, 10.4 Volný pohyb pracovních sil a osob v podmírkách rozšířování EU	
Kap. 11. Integrovaný trh kapitálu	74
11.1 Postupné uvolňování pohybu kapitálu, 11.2 Liberalizace finančních služeb	
Kap. 12. Integrovaný trh služeb	78
Kap. 13. Svoboda podnikání osob v tzv. nezávislých činnostech	79
Kap. 14. Ochrana soutěže na vnitřním trhu	81

14.1 Formy a cíle soutěžní politiky, 14.2 Volná soutěž a státní subvenční politika	
Kap. 15. Ochrana spotřebitele na vnitřním trhu Unie	85
Oddíl 4 - Regulativní zásahy do fungování vnitřního trhu Unie	
Kap. 16. Postavení hospodářské politiky v podmírkách integrace	87
Kap. 17. Pojetí a formy průmyslové politiky v EU	89
17.1 Koncepce průmyslové politiky v integračních podmírkách, 17.2 Sektor dopravy v integraci, 17.3 Specifika tzv. sektorových politik, 17.4 Sektor energetiky v integraci, 17.5 Podpora výzkumu a technologického rozvoje, 17.6 Podpora malých a středních podniků	
Oddíl 5 - Hospodářská a sociální soudržnost v EU	
Kap. 18. Řešení regionální nerovnováhy v EU	101
18.1 Koncepce a cíle strukturální politiky, 18.2 Změny v pojetí regionální politiky, 18.3 Cíle a prostředky regionální pomoci, 18.4 Organizační zajištění pomoci regionům, 18.5 Fond soudržnosti, 18.6 Regionální pomoc v etapě rozšiřování EU	
Kap. 19. Ochrana životního prostředí	109
19.1 Soudobá ekologická koncepce Unie, 19.2 Formy a nástroje ochrany životního prostředí, 19.3 Příklady zásahů na ochranu životního prostředí, 19.4 Ekologické požadavky Unie na kandidátské a nové členské státy	
Kap. 20. Sociální dimenze integrace v EU	113
20.1 Obrat v nazírání na úlohu sociálních aspektů integrace, 20.2 Koncepce sociální politiky EU a její nejednotnost, 20.3 Cesta k přijetí Sociální charty, 20.4 Soudobé pojetí sociální dimenze integrace	
Kap. 21. Evropská unie proti nezaměstnanosti	119
21.1 Nezaměstnanost jako hlavní sociální problém, 21.2 Koncepce politiky zaměstnanosti a nástroje boje proti nezaměstnanosti	
Oddíl 6 - Přechod EU k měnové integraci	
Kap. 22. Evropský měnový systém	123
22.1 Vytvoření Evropského měnového systému, 22.2 Evropská měnová jednotka ECU, 22.3 Mechanismus devizových kursů ERM, 22.4 Modifikovaný ERM 2	
Kap. 23. Koncepce přechodu k hospodářské a měnové unii	126
23.1 Hlavní předpoklady úspěšného fungování měnové unie, 23.2 Podmínky účasti v EMU, 23.3 Etapy vytváření EMU, 23.4 Převod národních měn na euro, 23.5 Nahrazení měn zemí EMU eurem, 23.6 Pakt stability a růstu v EMU	
Kap. 24. Fungování EMU a její instituce	135
24.1 Postavení a funkce Evropské centrální banky, 24.2 Orgány ECB a ESCB	
Kap. 25. Prínosy, náklady a rizika měnové unie	137
25.1 Očekávané pozitivní efekty měnové unie, 25.2 Náklady měnové unie, 25.3 Některá rizika měnového sjednocení	
Oddíl 7 - Integrační zásahy v oblasti daňové politiky	
Kap. 26. Vyloučení daňové diskriminace	141
26.1 Důsledky diferencí v daních v procesu integrace, 26.2 Daňová konkurence pod vlivem globalizace světové ekonomiky	
Kap. 27. Sjednocování nepřímých daní	144
27.1 Pokus o sjednocení daně z přidané hodnoty, 27.2 Neúspěšný pokus sjednotit	

systém výběru DPH, 27.3 Sjednocování spotřebních daní	149
Kap. 28. Problém sbližování přímých daní	149
28.1 Důsledky rozdílů v systémech přímého zdanění, 28.2 Problém daňové konkurence v podmírkách integrace, 28.3 Boj proti daňovým únikům, 28.4 Problém specifických daní	
Oddíl 8 - Integrační kroky v zahraniční politice	
Kap. 29. Přechod ke společné zahraniční a bezpečnostní politice	155
29.1 Pojetí a cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky, 29.2 Pojetí a konkretizace cílů, 29.3 Mechanismus společné zahraniční a bezpečnostní politiky	
Kap. 30. Zásadní změny v pojetí obranné politiky EU	158
30.1 Západoevropská unie v obranné politice EU, 30.2 Nová řešení v obranné politice Unie	
Oddíl 9 - Vztahy EU k třetím zemím a integračním seskupením	
Kap. 31. Přidružení středoevropských států k EU	161
31.1 Obecně k asociační politice Unie, 31.2 Asociace typu Evropských dohod	
Kap. 32. Evropská dohoda o přidružení Česka k EU	164
32.1 Hlavní cíle asociační dohody, 32.2 Integrace s EU na úrovni pásmo volného obchodu, 32.3 Problém volného pohybu pracovníků, služeb a kapitálu, 32.4 Hospodářská spolupráce, 32.5 Institucionální rámec Evropské dohody	
Kap. 33. Formy vztahů EU s rozvojovými zeměmi	170
33.1 Cíle a formy rozvojové spolupráce, 33.2 EU a státy Afriky, Karibiku a Tichomoří (ACP), 33.3 Zvláštní vztahy EU k rozvojovým zemím Středomoří	
Kap. 34. EU, ESVO a Evropský hospodářský prostor	174
34.1 Koncepce Evropského hospodářského prostoru, 34.2 Budoucnost současného ESVO	
Oddíl 10 - Rozšíření Evropské unie	
Kap. 35. Podmínky a předpoklady rozšíření EU	178
35.1 Možnost a nutnost rozšíření EU, 35.2 Předvступní strategie pro kandidátské státy, 35.3 Kandidátské státy, 35.4 Postup přijímacího procesu, 35.5 Pomocné programy Unie pro kandidátské státy	
Kap. 36. Vstup Česka do Evropské unie	186
36.1 Nutnost a potřeba vstupu Česka do EU, 36.2 Podpora vstupu do EU jako problém, 36.3 Česko v předvступním a vstupním negociačním procesu a jeho problémy, 36.4 Očekávání z členství Česka v EU	
Kap. 37. Procedurální postupy při přijímání nových členů EU	192
37.1 Schvalovací procedura rozšíření, 37.2 Smlouva o přistoupení	
Kap. 38. Integrační budoucnost Evropy	194
38.1 Diskuse „o budoucnosti Unie“ pro období let 2001-2004, 38.2 „Dvourychlostní“ a „vícerychlostní“ budoucnost integrace v Evropské unii, 38.3 Spěje Unie k politické integraci? 38.4 Představa Evropské komise o „Nové Evropě“, 38.5 Přiblížit Unii občanům, 38.6 Celoevropská integrace jako problém	
Literatura (Odvolávky na prameny v textu. Dokumenty k Evropské unii. Alternativní a doplňkové publikace, učebnice a skripta k Evropské unii. Vybrané materiály Ministerstva zahraničních věcí ČR)	202